

ØKONOMI- OG ERHVERVS MINISTERIET

ØKONOMI- OG
ERHVERVS MINISTEREN

3. februar 2011

Besvarelse af spørgsmål 191 alm. del stillet af udvalget den 12. januar 2011.

Spørgsmål:

Ministerens kommentarer udbedes til henvendelse af 14/12-10 fra Maskinmestrenes Forening vedr. manglen på maskinmestre, jf. UDU alm. del – bilag 105.

Svar:

Optaget på de maritime uddannelser er steget markant i de seneste år, ikke mindst på maskinmesteruddannelsen. En fortsat vækst i optaget ville medføre et finansieringsbehov på ca. 380 mio. kr. i perioden 2011-2014. Som led i Aftalen om finansloven for 2011 skønnede regeringen, Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne derfor, at det bl.a. var nødvendigt at sætte et loft over den fremtidige vækst ved fra det næste skoleår at genindføre adgangsbegrænsningen på skibsofficers- og maskinmesteruddannelserne.

Jeg vil dog understrege, at der er bevaret et højt niveau med afsæt i optaget i 2009, som lå et godt stykke over niveauet, da det frie optag blev indført i 2008. Samtidig tilføres det maritime uddannelsesområde over 175 mio. kr. i perioden 2011-14. Der har således aldrig været anvendt flere midler på maritim uddannelse, herunder maskinmesteruddannelsen, end nu og i åren fremover.

Aftaleparterne bag finanslovsaftalen har lagt vægt på at finde en fornuftig og balanceret løsning, som også fremover sikrer et alsidigt maritimt uddannelsessystem. Selv om adgangsbegrænsningen i sagens natur sætter en bremse på fremtidig vækst, har det med hensyn til dimensioneringen af de fremtidige optag på de enkelte maritime uddannelsesinstitutioner således været en forudsætning, at samtlige skoler efter indførelse af adgangsbegrænsningen fortsat skal være økonomisk bæredygtige.

ØKONOMI- OG
ERHVERVS MINISTERIET

Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Tlf. 33 92 33 50

Fax 33 12 37 78

CVR-nr 10 09 24 85

oem@oem.dk

www.oem.dk

ØKONOMI- OG
ERHVERVSMINISTEREN

3. februar 2011

Besvarelse af spørgsmål 193 alm. del stillet af udvalget den 12. januar 2011.

ØKONOMI- OG
ERHVERVSMINISTERIET
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Spørgsmål:

Vil ministeren - evt. på baggrund af indhentede oplysninger fra de regionale beskæftigelsesråd - redegøre for udviklingen i og omfanget af efterspørgslen efter maskinmestre?

Tlf. 33 92 33 50
Fax 33 12 37 78
CVR-nr 10 09 24 85
oem@oem.dk
www.oem.dk

Svar:

Niveauet for optaget på de maritime uddannelser, herunder maskinmesteruddannelsen, blev fastlagt ved en politisk aftale i 2004. Med reformen i 2004 blev kapaciteten søgt tilpasset behovet i rederierne og den landbaserede industri, og der blev fastsat tilsvarende rekrutteringsmål (adgangsbegrænsning) på finansloven. På maskinmesteruddannelsen fastsattes et rekrutteringsmål på 240-300 maskinmesterstuderende årligt. Dette behov var grundlaget for den adgangsbegrænsning, der var gældende frem til 2008.

Væksten i optaget til de maritime uddannelser var beskeden i 2008. Fra 2009 til 2010 konstateredes imidlertid en betydelig stigning. Denne var primært koncentreret omkring maskinmesteruddannelsen og især på de to maskinmesterskoler i Århus og København. Stigningen beror bl.a. på, at det i lyset af den økonomiske krise er blevet relevant for håndværkere at søge videreuddannelse, og her fremstår maskinmesteruddannelsen attraktiv. For 2011 og frem var det bedste skøn derfor, at optaget ville fortsætte på et højt niveau.

Det niveau for optaget på maskinmesteruddannelsen, der nu er fastlagt, tager afsæt i optaget i 2009, som samlet set ligger et godt stykke over den tidligere adgangsbegrænsning. Dertil kommer, at der ud over kvoten for maskinmesterstuderende også uddannes duale skibsofficerer, som besidder både navigatør- og maskinmesterkompetencer.

I perioden 2008-2010 blev der optaget henholdsvis 320, 453 og 697 maskinmesterstuderende. Stigningen i optaget betyder, at der i fremtiden vil være en stigning i antallet af færdiguddannede maskinmestre i forhold til i dag.

Maskinmestre er som nævnt attraktive også i andre dele af erhvervet, og erfaringen har vist, at der er god mulighed for maskinmestre for at få be-

skæftigelse. Efterspørgslen på maskinmestre til rederierhvervet dækkes ifølge erhvervet af et optag på 240 til 300, der dannede udgangspunkt for aftalen fra 2004. I modsætning til rederierhvervet er det dog vanskeligt at give specifikke tal på, hvor mange maskinmestre der er behov for i andre erhverv.

Jeg har i øvrigt noteret mig de ledighedsstatistikker, som Maskinmestrenes Forening har offentliggjort i de senere år. Ifølge disse opgørelser ser ledigheden for maskinmestre således ud:

	2008	2009	2010
Antal ledige maskinmestre i faktiske tal	61	183	195
Ledige maskinmestre i procent	0,9 %	2,7 %	3,1 %
Ledige for 20-29 årige maskinmestre	2,0 %	7,1 %	10,3 %

Kilde: Maskinmestrenes Forenings fagblad "Maskinmesteren", følgende numre: Januar 2011, februar 2010 og januar 2009.

Som følge af de seneste års høje optag på maskinmesteruddannelsen vil antallet af færdiguddannede ligge i størrelsesordenen 500 i 2013. Hvordan efterspørgslen og dermed beskæftigelsen vil se ud i 2012 og 2013, når de store optag fra 2009 og 2010 er færdiguddannede, er vanskeligt at estimere, idet det i høj grad også vil afhænge af konjunkturerne.

Med finanslovsaftalen har der kunnet bevares et pænt aktivitetsniveau på maskinmesteruddannelsen i de kommende år. Der forventes optaget 565 studerende i 2011 og 470 studerende i både 2012 og 2013.

ØKONOMI- OG
ERHVERVSMINISTEREN

3. februar 2011

Besvarelse af spørgsmål 194 alm. del stillet af udvalget den 12. januar 2011.

ØKONOMI- OG
ERHVERVSMINISTERIET
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Spørgsmål:

Vil ministeren - evt. på baggrund af bidrag fra undervisningsministeren - redegøre for optag og kvoter på uddannelser, som er sammenlignelige med uddannelserne til maskinmestre og skibsofficer, herunder inden for f.eks. offshore, skibsfart og energiområdet?

Tlf. 33 92 33 50
Fax 33 12 37 78
CVR-nr 10 09 24 85
oem@oem.dk
www.oem.dk

Svar:

Maskinmesteruddannelsen har et godt renommé og er populær især blandt personer med en håndværksmæssig baggrund. Uddannelsen kombinerer teori med praksis og giver samtidig de studerende en række specifikke kompetencer, herunder skibsmaskintekniske, der giver adgang til at opnå sønæringsbevis. Dertil kommer, at uddannelsen tillige giver den studerende kompetencer inden for vvs-, el- og gasområdet, hvilket giver mulighed for at opnå autorisation inden for disse felter. Uddannelsen er i sin form en af de få, der samler alle disse kompetencer, og dermed giver de studerende mulighed for at kunne opnå beskæftigelse både i skibsfartserhvervet, landindustrierne samt off-shore.

Bortset fra de skibsspecifikke kompetencer, som alene kan opnås på maskinmesteruddannelsen, findes der dog uddannelser, som enten alene eller ved sammenstyknings af flere forløb kan føre til de samme kompetencer. Her skal særlig nævnes professionsbachelor-uddannelsen som Teknisk Manager Off Shore, som er bygget op på samme måde som maskinmesteruddannelsen med en kombination af teori og praksis, og som indholdsmæssigt er sammenlignelig med maskinmesteruddannelsen (bortset fra det skibsspecifikke). Erhvervsakademiet Sydvest i Esbjerg oplyser, at optaget i efteråret 2010 var på 10 personer. Før denne uddannelse blev en professionsbachelor-uddannelse, lå optaget under 20 personer årligt. Der er ikke adgangsbegrænsning til uddannelsen.

Også diplomingeniøruddannelsen inden for f.eks. maskinområdet, stærkstrøm eller bæredygtig energiteknik kan føre til sammenlignelige kompetencer. Ingeniøruddannelserne, herunder diplomingeniøruddannelsen, er dog mere specialiseret og mindre fokuseret på praktisk drift og vedligehold end maskinmesteruddannelsen. Endelig kan der opnås autorisation gennem de kortere videregående uddannelser som f.eks. vvs-installatør, el-installatør m.v. på de tekniske skoler.

Undervisningsministeriet oplyser, at der som udgangspunkt ikke har været behov for adgangsbegrænsninger på optaget på de enkelte diplomingeniøruddannelser, da søgningen ikke har været større, end man lokalt på uddannelsesinstitutionerne har haft kapacitet til.

Undervisningsministeriet oplyser endelig, at de tekniske erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelser er underlagt den begrænsning, at der ikke kan optages flere studerende, end det er muligt at finde praktikaftaler til. Det kan endvidere nævnes, at der på en række andre professionsbacheloruddannelser på Undervisningsministereits område findes adgangsbegrænsning på antallet af studerende, der kan optages, herunder designteknolog, jordemoder og uddannelsen i grafisk kommunikation.

Der har i en årrække været adgangsbegrænsning på de maritime uddannelser. I 2008 blev der indført frit optag på de maritime uddannelser til bl.a. skibsofficer og maskinmester. Derefter steg søgningen i 2009 og 2010, så optaget stort set blev fordoblet fra 2008 til 2010.

Statistik fra Den Koordinerede Tilmelding viser, at mange uddannelser har oplevet en vækst i optaget fra 2008 til 2010, således godt 20 % på ingeniøruddannelserne (fra 2930 til 3550), mens maskinmesteruddannelsen har oplevet en fordobling, hvilket har sat økonomien på det maritime uddannelsesområde under pres.